

KUNNANVALTUUSTO SAI TIIVISTELMÄN VÄHEMMISTÖLAISTA

Haningen kunnanvaltuusto sai helmikuun kokouksessaan kuulla tiivistelmän uuden vähemmistölain määräyksistä. Esittäjänä toimi lakia edeltävän vähemmistöselvityksen johtaja, hallituksen erityinen selvittäjä Lennart Rohdin.

Sivu 2

HAEMME TARINOITA HANINGEN RUOTSINSUOMALAISILTA

Haningen kunta täyttää ensi vuonna 50 vuotta. Juhlavuoden kunniaksi hallintoalueen neuvonpitoryhmä tutkii mahdollisuutta julkaista Haningen ruotsinsuomalaisista kirjan.

Sivu 4

REIPAS PÄÄSEE TAAS REIPPAASEEN TOIMINTAAN

Sivu 5

TIETOA KORONA-VIRUKSESTA SUOMEKSI

Sivu 8

OM HANINGE PÅ SVENSKA

Läs mer på svenska på sidorna 6-7

Kuva: Martin von Pfaler

KUNNANVALTUUSTO SAI TIIVISTELMÄN VÄHEMMISTÖLAISTA

Haningen kunnanvaltuusto sai helmikuun kokouksessaan kuulla tiivistelmän uuden vähemmistölain määräyksistä. Esittäjänä toimi hallituksen erityinen selvittäjä Lennart Rohdin, joka johti lakia edeltävää vähemmistöselvitystä. Aloitteen takana oli Suomen kielen hallintoalueen neuvonpitoryhmä.

Rohdin aloitti kertomalla Ruotsin historiasta ja kuningaskunnan jakamisesta kahteen puoliskoon vuonna 1809, jolloin läntisestä puoliskosta tuli Ruotsi ja itäisestä Suomen suurruhtinaskunta. Ennen jakamista Ruotsi oli monikansallinen valtakunta, jossa puhuttiin useita eri kieliä. Rohdinin mukaan esimerkiksi Tukholmassa on todistetusti puhuttu suomea jo 1250-luvulla.

– Valtakunnan jakamisesta kumpusi uusi ajattelutapa, että Ruotsi kuului ruotsalaisille ja että Ruotsissa kaikkien tulisi puhua ruotsia, Rohdin kertoi.

Kansallisiin vähemmistöihin kuuluvia ihmisiä alettiin pitää vähemmän arvoisina. Heitä kiellettiin puhumasta omaa äidinkieltään. Ajatte-

lutapa levisi koko enemmistöyhteiskuntaan, ja 1900-luvun alkupuoliskolla kansalaiset vähemmistöt nähtiin jopa heikompina rotuina.

– Nykyään vähemmistökielet nauttivat perustuslain suojaa. Eikä siinä kaikki. Valtion ja kuntien tehtävä on suojata ja edistää kansallisten vähemmistöjen kieltä ja kulttuuria, Rohdin totesi.

Kaikkiaan 84 Ruotsin kuntaa ja 15 seutua kuuluu tällä hetkellä suomen kielen hallintoalueeseen. Kansallisen vähemmistökielen hallintoalueilla on velvollisuus tarjota muun muassa lastenhoitoa, kouluja ja senioriasumista kyseisellä vähemmistökielellä.

– Vaikkei kunta tai seutu kuuluisikaan hallintoalueeseen, on heillä vähemmistölain mu-

Kuvassa vasemmalla: kunnanneuvos Petri Salonen (c), Haningen kunnan vähemmistökoordinoija Sanna Rantamäki, hallituksen erityinen vähemmistöselvittäjä Lennart Rohdin ja Suomen kielen hallintoalueen neuvonpitoryhmän varapuheenjohtaja Marietta de Pourbaix-Lundin (m).

kaan silti velvollisuus tarjota tiettyjä palveluita vähemmistökielillä, Rohdin selvensi. Tästä tietoisuus on kokemukseni mukaan ollut hyvin puutteellista. Usein luullaan, että jos ei kuulu hallintoalueeseen, niin mitään velvoitteita ei ole. Mutta perustuslaki sitoo kaikkia!

Vähemmistölaki on kunnille ja seuduille pakottava ja vähemmistöajattelu tulisi sisällyttää kaikkeen toimintaan. Yksilölle itselleen vähemmistöön samaistuminen on kuitenkin täysin vapaaehtoista.

– Kunnilla on ehdoton velvollisuus huomioida kansalliset vähemmistöt kaikessa päätöksenteossa. Ihmiselle itselleen vähemmistöön kuuluminen on kuitenkin täysin vapaaehtoinen asia. Jokainen saa itse päättää, onko hänellä vähemmistöidentiteetti vai ei, Rohdin selvitteli.

Rohdinin esitelmän jälkeen Haningen vähemmistökoordinoija **Sanna Rantamäki** tiedotti Haningen kunnan uudesta vähemmistöpoliittisesta ohjelmasta. Työn alla oleva ohjelma perustuu ”Haninge-malliin”, eli siihen, että vähemmistöjä koskevat konkreettiset kysymykset viedään ensi sijassa virkamiestasolle selvitettäviksi.

– Haningen kunnan tavoitteet ovat korkealla ja työskentelemme vähemmistöasioiden hyväksi monella eri tasolla. Kunnan vähemmistöpoliittinen ohjelma on tällä hetkellä lausuntokierroksella ja lasken sen valmistuvan vuoden lopulla, Rantamäki ilmoitti valtuuston jäsenille.

– Jatkamme samalla vähemmistöasioiden edistämistä järjestämällä koulutuksia ja luentoja ja kartoittamalla tarpeita ja kysyntää, hän jatkoi.

Vähemmistöasioita puidaan myös poliittisella tasolla Haningen kunnan poliitikkojen käynnistämässä verkostossa. Verkoston tavoitteena on jakaa ideoita ja kokemusta siitä, miten vähemmistölakia tulisi soveltaa ja miten kansalliset vähemmistöt voidaan tavoittaa ja menestyksekkäästi saada osallistumaan päätöksentekoon.

Vähemmistötyö on vasta alullaan ja paljon on vielä tekemättä. Kunnanvaltuuston tiedottaminen vähemmistölaista ja kunnan vähemmistöpoliittisesta ohjelmasta on tärkeä askel kohti tietoisuutta vähemmistökysymysten tärkeydestä.

– Saimme runsaasti kysymyksiä valtuuston jäseniltä, mikä osoittaa kiinnostuksen olevan suurta. Mutta se myös paljastaa, että asioista täytyisi puhua vielä paljon useammin ja enemmän, Rantamäki päätteli.

Kuva: Martin von Pfaler

Kuva: MostPhotos

KIRJAHANKE HALUAA KERTOA HANINGEN RUOTSINSUOMALAISISTA

Haningen kunta täyttää 50 vuotta vuonna 2021. Suomalaisia Haningessa on asunut jo aivan alusta asti. Juhlavuoden kunniaksi hallintoalueen neuvonpitoryhmä tutkii mahdollisuutta julkaista heidän elämästään ja historiastaan kirjan.

Kirjahanke on toistaiseksi vielä ideointivaiheessa ja projektiryhmä selvittelee parhaillaan, onko hanketta mahdollista toteuttaa ja missä muodossa. Idea siitä, että tulevat ruotsinsuomalaiset sukupolvet voisivat olla kiinnostuneita historiastaan, tuli alun perin **Lea Fernquistiltä**.

– Ostin ruotsinsuomalaisten kirjamesuilla Suomi-instituutista kirjan Bergslagenin suomalaisista tarinoista ja mietin, miksi emme mekin Haningessa voisi julkaista jotakin vastaavaa, Fernquist miettii.

Mukanaan kirjahankkeessa Lealla on **Leena Niemi** ja **Terttu Hepolehto**. Hankkeen vetäjänä toimii kunnan vähemmistökoordinoija **Sanna Rantamäki**.

– Tavoitteenamme on tutkia mahdollisuutta

julkaista hyvälaatuinen kirja, jossa kerromme Haningen ruotsinsuomalaisista ja heidän elämänmenostaan. Kirjassa voisimme tarinoiden avulla valaista myös ruotsinsuomalaisten vähemmistöhistoriaa ja -politiikkaa Haningessa, Rantamäki kertoo.

Suomalaisia muutti paljon Haningeen 60- ja 70-luvulla, jolloin asuntoja rakennettiin esimerkiksi Brandbergeniin ja Jordbrohon. Tällöin kunnassa toimi myös aktiivisia Suomiseuroja, joiden puitteissa ruotsinsuomalaiset tapasivat ja ylläpitivät verkostojaan.

– Kirjassa haluaisimme valaista ruotsinsuomalaisten taustaa – esimerkiksi mistä he tulivat ja mitä he tekivät työkseen. Valitsemalla tarinoita huolellisesti voimme samalla kuvata ryhmää kokonaisuudessaan, Fernquist selittää.

ONKO SINULLA TARINOITA KERROTTAVANA?

Onko sinulla kuvia tai tarinoita kerrottavana ruotsinsuomalaisten historiasta Haningessa? Onko sinulla muistikuvia siltä ajalta, kun itse muutit Haningeen?

Haluamme saada lisää tietoa siitä, mitä Haningen ruotsinsuomalaiset tekevät, missä he ovat töissä ja miten heidän elämänsä Ruotsissa on kehittynyt.

Haemme tarinoita kaikilta aikakausilta, ensimmäisen muuttoaalton ajalta 1960-luvulla niin ikään kuin äskettäin Suomesta muuttaneiltakin. Haluamme kuulla myös toisen ja kolmannen sukupolven ruotsinsuomalaisten tarinoita.

Haluatko kertoa tarinasi?
Ota yhteyttä Lea Fernquistiin,
Lea.Fernquist@telia.com

Työryhmää ei kiinnosta pelkästään ruotsinsuomalaisten historia. Myös nykyaika pitää dokumentoida.

– Haluamme saada mukaan myös nykyajan ruotsinsuomalaiset. Meitä kiinnostaa aivan yhtä paljon, mitä kolmannen polven ruosut tekevät, Rantamäki tähdentää.

Kirjahankkeen lopullisesta käynnistämisestä ei ole vielä päätetty. Ensin edellytykset hankkeen toteuttamiselle pitää selvittää. Fernquist ja Rantamäki ovat kuitenkin yhtä mieltä siitä, että hanke alkaa tarinoiden keräämisestä. Lisäksi tarvitaan paljon kuvia, sekä menneisyydestä, että nykyajalta.

– Pyydän kaikkia ruotsinsuomalaisia, joilla on tarina kerrottavana ottamaan yhteyttä minuun, Fernquist kehottelee.

Kuva: Martin von Pfaler

Petri Salonen, Pirkko Sinkkonen ja Martin Strömwall.

REIPAS PÄÄSEE TAAS REIPPAASEEN TOIMINTAAN

Tupa oli täynnä ja kahvinkeitin kävi kuumana, kun eläkeläisyhdistys Reippaan uudet tilat vihittiin käyttöön keskiviikkona 11. maaliskuuta. Useita kuukausia ilman toimitiloja ollut Reipas pääsee taas täyteen toimintaan, kun koronaviruksen tartunnan vaara on ohi.

Reippaan puheenjohtaja **Pirkko Sinkkonen** piti puheen, jossa hän toivotti kaikki läsnäolijat tervetulleiksi mukaan toimitiloissa järjestettävään avoimeen toimintaan. Vanhuslautakunnan puheenjohtaja **Martin Strömwall** (KD) onnitteli Reippaita ja kunnanneuvos **Petri Salonen** (C) lahjoitti kunnan puolesta yhdistykselle kirjan. Kunnan vähemmistökoordinoija **Sanna Rantamäki** toivotti Reippaille onnekasta toimintaa Suomen kielen hallintoalueen puolesta.

Uudet tilat sijaitsevat Sägenvägenillä Vendelssössä, jossa Reippaat tapaavat jatkossa keskiviikkoisin heti kun kunta kumoaa kokouksumiskiellon. Kokoukset ovat avoimia, mikä merkitsee, että niihin saavat tulla kaikki – eivät siis pelkästään Reippaan jäsenet.

PÅ SVENSKA

Bild: Jan-Erik Kaiser/Mostphotos

KOMMUNFULLMÄKTIGE FICK ETT SAMMANDRAG AV MINORITETSLAGEN

På sitt februarimöte fick Haninges kommunfullmäktige höra ett sammandrag om den nya minoritetslagens bestämmelser. Regeringens särskilda utredare i minoritetsfrågor, Lennart Rohdin, var den som föredrog sammanfattningen. Initiativtagare var Finskt förvaltningsområde, Haninge.

Rohdin började med att berätta om Sveriges historia och om hur konungariket delades i två delar år 1809, då den västra delen blev Sverige och den östra delen storfurstendömet Finland. Innan delningen var Sverige ett rike med flera olika folkslag, och i landet talades flera olika språk

– Ur delningen av riket föddes ett nytt tänkesätt om att Sverige tillhörde svenskarna och

att här skulle alla tala svenska, berättade Rohdin.

Människor som tillhörde de nationella minoriteterna började betraktas som mindre värda. De förbjöds att tala sitt modersmål. Detta tänkesätt spreds till hela majoritetssamhället och i början av 1900-talet sågs de nationella minoriteterna som raser underlägsna den svenska.

BOKPROJEKT OM HANINGES SVERIGEFINLÄNDARE

Haninge kommun fyller 50 år nästa år. Finländare har det funnits i Haninge ända sedan början. Nu vill samrådsgruppen för finskt förvaltningsområde undersöka möjligheten att ge ut en bok om Haninges sverigefinländare lagom till jubileumsåret.

Bokprojektet befinner sig än så länge på idéstadiet och projektgruppen undersöker för närvarande om projektet går att genomföra och i vilket format. Projektgruppen utgörs av **Lea Fernquist**, **Leena Niemi** och **Terttu Hepolehto** och leds av kommunens minoritetssamordnare **Sanna Rantamäki**.

Till boken söker gruppen efter sverigefinska berättelser, både från dåtid och nutid. Har du något att berätta? Skriv till Lea Fernquist på Lea.Fernquist@telia.com.

PENSIONÄRSFÖRENINGEN REIPAS FICK NYA LOKALER

Efter att ha varit utan verksamhetslokal i flera månader har pensionärsföreningen Reipas äntligen fått flytta in i nya lokaler på Sågvägen i Vendelsö. Invigningen ägde rum den 11 mars, bara några dagar innan kommunen stängde alla möteslokaler för seniorer.

Vid invigningen talade bland annat **Martin Strömwall** (KD), ordförande för äldrenämnden, kommunalrådet **Petri Salonen** (C) samt kommunens minoritetssamordnare **Sanna Rantamäki**.

När verksamheten åter kommer igång kommer den att vara öppen för alla, alltså inte endast för Reipas medlemmar.

– Idag är de nationella minoritetsspråken grundlagsskyddade. Staten och kommunerna ska dessutom främja de nationella minoriteternas språk och kultur, konstaterade Rohdin.

– En kommun har enligt minoritetslagen skyldighet att erbjuda ett antal olika tjänster på de nationella minoritetsspråken. Kunska-
pen om detta har enligt min erfarenhet varit
bristfällig, fortsatte han.

Minoritetslagen är tvingande för kommunerna och regionerna och minoritetstänkandet bör genomsyra all verksamhet. För individen är identifikationen med en minoritetsgrupp däremot helt frivillig.

Efter Rohdins föredrag berättade kommunens minoritetssamordnare Sanna Rantamäki om kommunens nya minoritetspolitiska program. Programmet bygger på den så kallade "Haningemodellen", enligt vilken konkreta minoritetsfrågor i första hand bör lösas på tjänstemannanivå.

– Haninge har högt ställda mål och vi arbetar med minoritetsfrågorna på flera olika plan, förklarade Rantamäki.

Kommunens minoritetspolitiska program är för närvarande ute på remissrunda och väntas stå färdigt i slutet av detta år.

Bild: Mostphotos

TIETOA KORONAVIRUKSESTA SUOMEKSI

Kunnan suomenkielisiltä kotisivuilta saat tietoa uudesta koronaviruksesta ja sen aiheuttamasta COVID-19 -taudista suomeksi. Kunnan kotisivuilta voit myös lukea, mitä Haningen kunta tekee ehkäistäkseen tartunnan leviämistä. Pysy ajan tasalla seuraamalla uutisia netissä:

[Haninge.se/suomeksi](https://haninge.se/suomeksi)

Lisäksi suomenkielistä tietoa saa muun muassa myös alla olevista osoitteista:

1177.se

Folkhalsomyndigheten.se

Sverigesradio.se/sisuradio

YHTEYSTIEDOT / KONTAKTUPPGIFTER

Toimitus / Redaktion:

Martin von Pfaler, suomenkielinen verkkotoimittaja / finskspråkig webbredaktör,

070-577 56 61, martin.vonpfaler@haninge.se

Sanna Rantamäki, vähemmistökoordinoija / minoritetssamordnare,

08-606 88 73, sanna.rantamaki@haninge.se

Vastaava julkaisija / Ansvarig utgivare:

Anna Berglund, viestintä- ja digitalisointijohtaja / kommunikations- och digitaliseringsdirektör,

08-606 79 67, anna.berglund@haninge.se

Etusivun kuvat / Bilder på framsidan: Mostphotos samt Martin von Pfaler.

Número 1 • 2020 – lehden 11. numero kaiken kaikkiaan. Julkaistu maaliskuussa 2020.

Nummer 1 • 2020 – nummer 11 totalt. Publicerad i mars 2020.

Haninge
kommun